

برآوردگر بهبود یافته ضریب تعیین در توزیع نرمال چند متغیره

احد ملک‌زاده، مینا توحیدی

گروه آمار، دانشگاه شیراز

تاریخ دریافت: ۱۳۸۸/۱۲/۱۰ تاریخ آخرین بازنگری: ۱۳۸۹/۸/۷

چکیده: مسئله برآورد نقطه‌ای ضریب تعیین در توزیع نرمال p متغیره مورد توجه افراد زیادی قرار گرفته است. این معیار به دلیل کاربرد فراوان، دارای اهمیت زیادی است، در این مقاله با در نظر گرفتن کلاس برآوردگرهای خطی دو برآوردگر جدید معرفی می‌شوند که دارای مخاطره کمتری نسبت به دو برآوردگر معمول یعنی ضریب تعیین نمونه‌ای و تعدیل شده آن باشند. همه برآوردگرهای ارائه شده اریب می‌باشند. بنابراین با معرفی برآوردگر جک‌نایف و مقایسه مخاطره این برآوردگر به وسیله شبیه‌سازی نشان داده می‌شود. برآوردگر جک‌نایف برآوردگری بهتری نسبت به برآوردگرهای دیگر می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: ضریب تعیین، توزیع نرمال چند متغیره، برآورد جک‌نایف، زیان توان دوم خطا.

آدرس الکترونیک مسئول مقاله: احد ملک‌زاده، admalekzadeh@yahoo.com
کد موضوع‌بندی ریاضی (۲۰۱۰): ۶۲B۱۰

فرض کنید X_1, \dots, X_n یک نمونه تصادفی n تایی از توزیع نرمال p متغیره با بردار میانگین μ و ماتریس کواریانس $\Sigma = \begin{pmatrix} \sigma_{11} & \sigma_{1'} \\ \sigma_1 & \Sigma_{22} \end{pmatrix}$ باشد. ضریب همبستگی چند گانه X_1 و بردار $X_2 = (X_2, \dots, X_p)$ در حقیقت بیشترین همبستگی بین X_1 و بهترین ترکیب خطی از X_2 می باشد و دارای اهمیت ویژه ای در علم روانشناسی، پزشکی، اقتصاد و علوم اجتماعی است. این معیار همبستگی برابر است با $\rho = \frac{\sqrt{\sigma_1' \Sigma_{22}^{-1} \sigma_1}}{\sqrt{\sigma_{11}}}$ از آنجا که برآوردگرهای ماکسیمم درستنمایی μ و Σ به صورت

$$\hat{\mu} = \bar{X} \quad , \quad \hat{\Sigma} = \frac{1}{n} A = \begin{pmatrix} a_{11} & a'_{(1)} \\ a_{(1)} & A_{22} \end{pmatrix}$$

هستند، که در آن $A = \sum_{\alpha=1}^n (X_\alpha - \bar{X})(X_\alpha - \bar{X})'$ است، برآورد ماکسیمم درستنمایی پارامتر ρ نیز برابر است با

$$R = \frac{\sqrt{a_{(1)}' A_{22}^{-1} a_{(1)}}}{\sqrt{a_{11}}}$$

اگرچه برآوردگر ماکسیمم درستنمایی R^2 ، به دلیل سادگی محاسبه کاربرد فراوانی دارد، اما این برآوردگر اریب بوده و همیشه مقدار ρ^2 را بیش از مقدار واقعی برآورد می کند. فیشر (۱۹۴۲) با روش گشتاوری و استفاده از تقریب مرتبه اول $E(R^2)$ ، یک برآوردگر تعدیل یافته به صورت

$$R_A^2 = \frac{(n-1)R^2 - (p-1)}{n-p}$$

معرفی نمود. پس از او افراد دیگری مانند ازکیل (۱۹۳۰) و وری (۱۹۳۱)، برآوردگر R_A^2 را به صورت های دیگر نیز معرفی کردند. مورهد (۱۹۸۵) مسئله برآورد $\theta = \rho^2 / (1 - \rho^2)$ را مورد توجه قرار داد و با در نظر گرفتن کلاس تمام برآوردگرهای خطی به صورت $b + a \frac{R^2}{1-R^2}$ ، با فرض $a, b \in \mathbb{R}$ ، نشان داد که این کلاس، برآوردگر ناریب با کمترین واریانس (UMVU) برای θ را نیز در بر دارد. مرشاند (۲۰۰۱) کلاس برآوردگرهای خطی از R^2 را مورد بررسی قرار داد که در

بخش ۲ به آن پرداخته خواهد شد. الکین و پرت (۱۹۵۸) نیز برآوردگر UMVU برای ρ^2 را به صورت

$$U(r^2) = 1 - \frac{n-3}{n-p} (1-r^2) {}_2F_1\left(1, 1; \frac{n-p+1}{2}, 1-r^2\right),$$

ارائه کردند، که در آن تابع فوق هندسی ${}_pF_q(a; b; t)$ با دو بردار $b = (b_1, \dots, b_q)$ و $a = (a_1, a_2, \dots, a_p)$ به صورت

$${}_pF_q(a; b; t) = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{(a)_k t^k}{(b)_k k!}$$

است، که در آن

$$(a)_k = \prod_{i=1}^p \prod_{j=0}^{k-1} (a_i + j), \quad (b)_k = \prod_{i=1}^q \prod_{j=0}^{k-1} (b_i + j), \quad (a)_0 = 1, \quad (b)_0 = 1$$

تعریف می‌شود (رینوایل، ۱۹۶۷). اگرچه برآوردگرهای R_A^2 و R^2 به دلیل سادگی محاسبه، کاربرد فراوانی دارند، مرشاند (۲۰۰۱) ثابت کرد تحت زیان توان دوم خطا R_A^2 در هر بعدی ناپذیرفتنی است و R^2 در ابعاد کمتر از ۷ در کلاس برآوردگرهای پذیرفتنی قرار می‌گیرد. در بخش ۲ به منظور یافتن برآوردگرهای بهینه $(R_{Mr}^2$ و $R_{Mb}^2)$ ، به بررسی کلاس برآوردگرهای خطی ارائه شده توسط مرشاند (۲۰۰۱) پرداخته می‌شود. در بخش ۳ و برآوردگر جک‌نایف R^2 معرفی و تعدیل خواهد شد. در بخش ۴ نتایج شبیه‌سازی برای به دست آوردن مخاطره برآوردگرهای جک‌نایف تحت تابع زیان توان دوم خطا ارائه خواهد شد و در انتها به بحث و نتیجه‌گیری پرداخته می‌شود. همچنین نمودارهایی به منظور درک مخاطره‌های جدید ارائه گردیده است.

۲ کلاس برآوردگرهای خطی ρ^2

فرض کنید X_1, \dots, X_n نمونه‌ای تصادفی از توزیع نرمال p متغیره با بردار میانگین نامعلوم μ و ماتریس کوواریانس نامعلوم Σ باشد. R^2 ضریب تعیین نمونه‌ای به دست آمده از این نمونه در نظر گرفته می‌شود. در ادامه کلاس برآوردگرهای

خطی از R^2 به صورت $D = \{ \delta_{a,b} \mid \delta_{a,b}(R^2) = aR^2 + b \quad a, b \in \mathbb{R} \}$ را مورد بررسی قرار داده و عملکرد این برآوردگرها تحت تابع زیان توان دوم خطا $L(\rho^2, \delta_{a,b}) = (\delta_{a,b} - \rho^2)^2$ که در آن $0 \leq \rho^2 \leq 1$ ، مورد ارزیابی قرار می گیرد، یعنی با فرض $a = 1 - b = \frac{n-1}{n-p}$ یا $a = 1 - b = 1$ به ترتیب دو برآوردگر R^2 و R_A^2 به دست خواهند آمد. این کلاس اولین بار توسط مرشاند (۲۰۰۱) مورد بررسی قرار گرفت که در ادامه بخشی از نتایج کار وی ذکر خواهد شد.

توزیع R^2 برای $\rho^2 = 1$ توزیعی تباهیده در نقطه ۱ است. در نتیجه مخاطره این برآوردگر نیز در نقطه $\rho^2 = 1$ برابر صفر می شود. بنابراین باید برآوردگرهای خطی از R^2 را در نظر گرفت که مقدار مخاطره آنها در نقطه یک برابر صفر باشد، که نتیجه می دهد $a + b = 1$. بنابراین کافی است زیر کلاسی از D به صورت $D_1 = \{ \delta_a \mid \delta_a(R^2) = aR^2 + 1 - a, \quad a \in \mathbb{R} \}$ مورد بررسی قرار گیرد. تابع مخاطره برآوردگرهای موجود در کلاس D_1 ، توسط مرشاند (۲۰۰۱) مورد ارزیابی قرار گرفت و نتایج زیر به دست آمد. (در تمامی حالات باید $n > p$ باشد).

لم ۱ (مرشاند، ۲۰۰۱): تابع مخاطره هر برآوردگر $\delta_a \in D_1$ به صورت

$$R(\rho^2, \delta_a) = (a - \alpha(\rho^2))^2 E(Z^2) + (1 - \rho^2)^2 - \alpha(\rho^2) E(Z^2),$$

است، که در آن $Z = 1 - R^2$ و

$$\alpha(\rho^2) = \frac{(n+1)(1-\rho^2)^2 {}_2F_1(1, 1; \frac{n+1}{p}; \rho^2)}{(n-p+2) {}_2F_1(2, 2; \frac{n+2}{p}; \rho^2)}$$

تابعی نزولی روی بازه (۱ و ۰) می باشد، به طوری که برای $n \geq 6$

$$\bar{\alpha} = \sup\{\alpha(\rho^2); \rho^2 \in [0, 1)\} = \frac{n+1}{n-p+2}$$

$$\underline{\alpha} = \inf\{\alpha(\rho^2); \rho^2 \in [0, 1)\} = \frac{n-5}{n-p+2}$$

قضیه ۱ (مرشاند، ۲۰۰۱):

الف) برای $n \geq 6$ ، زیرکلاس مینیمال برای کلاس D_1 به صورت

$$D_1^* = \left\{ \delta_a \in D_1 \mid \frac{n-5}{n-p+2} \leq a \leq \frac{n+1}{n-p+2} \right\}$$

می‌باشد. ب) برای $n \geq 6$ ، R_A^2 برآوردگری ناپذیرفتنی است و در زیرکلاس مینیمال D_1^* ، توسط δ_a هائی با

$$\max \left\{ \frac{(n+1)(n-p) - 2(p-1)}{(n-p)(n-p+5)}, \frac{n-5}{n-p+2} \leq a \leq \frac{n+1}{n-p+2} \right\},$$

مغلوب خواهد شد.

ج) برای $n > p \geq 8$ برآوردگر R^2 ناپذیرفتنی است و در زیرکلاس مینیمال D_1^* توسط δ_a با

$$\frac{n-5}{n-p+2} \leq a \leq \min \left\{ \frac{n+1}{n-p+2}, \frac{n+p-12}{n-p+2} \right\},$$

مغلوب خواهد شد.

در اینجا میزان اریبی برآوردگرهای موجود در کلاس D_1 بررسی می‌شود. با توجه به تابع چگالی و گشتاورهای مختلف R^2 که توسط مورهد (۱۹۸۲) ارائه شده، داریم

$$E(\delta_a) = 1 - a \frac{n-p}{n-1} (1 - \rho^2) {}_2F_1(1, 1; \frac{n+1}{2}; \rho^2)$$

و می‌توان لم زیر را درباره میزان اریبی برآوردگرهای موجود در کلاس D_1 بیان کرد.

لم ۲: اگر مقدار اریبی هر برآوردگر $\delta_a \in D_1$ را با $b_a(n, p, \rho^2)$ نمایش داده شود، آنگاه

الف) برای هر (n, p) ، اگر $a \leq \frac{n-3}{n-p}$ آنگاه $b_a(n, p, \rho^2)$ تابعی محدب، نزولی از ρ^2 بوده و δ_a یک بیش برآوردگر می‌باشد.

ب) برای هر (n, p) ، اگر $a > \frac{n-1}{n-p}$ آنگاه $b_a(n, p, \rho^2)$ تابعی محدب، صعودی از ρ^2 می‌باشد، که مقادیر منفی می‌پذیرد.

با توجه به لم ۲ و اینکه به ازاء هر بردار ثابت (n, p, ρ^2) ، تابع $b_a(n, p, \rho^2)$ در نقطه $\rho^2 = 1$ مقدار صفر را می‌پذیرد، پس با انتخاب یک مقدار a در فاصله $\left[\frac{n-3}{n-p}, \frac{n-1}{n-p}\right]$ ، می‌توان به برآوردگری با قدر مطلق اریبی کمتر دست یافت. با پیشنهاد نقطه وسط این فاصله، یعنی $a_1 = \frac{n-2}{n-p}$ ، برآوردگر جدید به صورت

$$R_{Mb}^2 = \frac{n-2}{n-p} R^2 - \frac{p-2}{n-p}$$

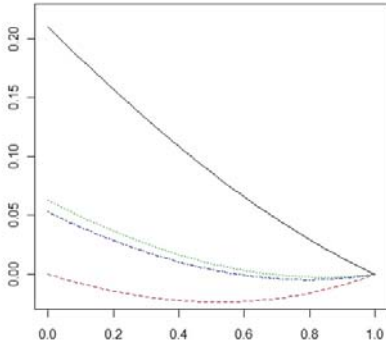
معرفی می‌شود، که به ازاء $p = 2$ همان R^2 خواهد بود.

سناپر قسمت (الف) قضیه ۱، برای $n \geq 6$ ، بازه مناسب برای a ، در کلاس مینیمال D_1^* ، $\left[\frac{n-5}{n-p+2}, \frac{n+1}{n-p+2}\right]$ است. اگر $n > 2p + 3$ باشد، اشتراک این بازه با بازه به دست آمده برای a به منظور یافتن برآوردگری با قدر مطلق اریبی کم، بازه $\left[\frac{n-2}{n-p}, \frac{n+1}{n-p+2}\right]$ می‌شود. به عنوان مثال، می‌توان یک نقطه $a_0 = \frac{n-1}{n-p+1}$ را درون این بازه انتخاب کرد و برآوردگر دیگری به صورت

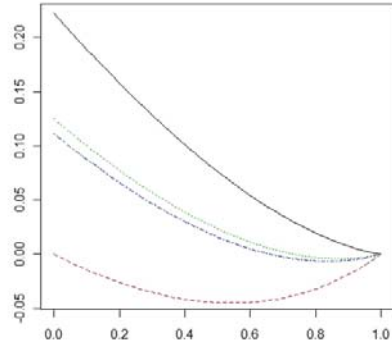
$$R_{Mr}^2 = \frac{n-1}{n-p+1} R^2 - \frac{p-2}{n-p+1}$$

معرفی نمود، که به ازاء $p = 2$ ، همان برآوردگر R^2 است.

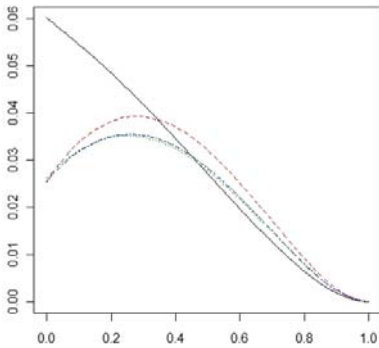
شکل ۱ اریبی و مخاطره برآوردگرهای R_A^2 ، R_{Mr}^2 و R_{Mb}^2 را در چند حالت مختلف نشان می‌دهد. شکل ۱، نشان می‌دهد که به ازاء هر n و p برآوردگر R_A^2 دارای اریبی منفی است و در دو نقطه صفر و یک مقدار اریبی آن نیز صفر می‌شود البته این مطلب با توجه به قسمت (ب) لم ۲ نیز قابل درک است. برآوردگر R^2 نیز به ازاء $p > 2$ همیشه بیش برآوردگر می‌باشد. دو برآوردگر دیگر یعنی R_{Mr}^2 و R_{Mb}^2 اریبی معتدل تری نسبت به دو برآوردگر R^2 و R_A^2 دارند. این دو برآوردگر به غیر نقطه ۱ در نقطه‌ای بزرگتر از صفر نیز مقدار اریبی صفر می‌پذیرند. شکل‌های ۲ تا ۵ مخاطره این سه برآوردگر را نمایش می‌دهند. دو برآوردگر جدید R_{Mr}^2 و R_{Mb}^2 در همه نقاط مخاطره ای کمتر از برآوردگر R_A^2 دارند این موضوع برای $p > 7$ نیز در مورد R^2 صدق می‌کند. در بعدهای کمتر مساوی ۷ مخاطره این سه برآوردگر قابل مقایسه نیستند. در ضمن با افزایش بعد، مخاطره برآوردگر R^2 نیز افزایش می‌یابد.

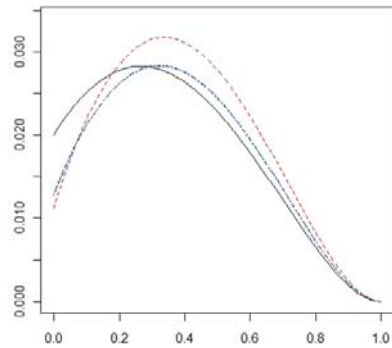
(ب)

(الف)

(د)

(ج)

شكل ۱: الف: اريبي $n = 10, p = 4$; ب: اريبي $n = 20, p = 5$; ج: مخاطره
 $n = 20, p = 3$ و د: $n = 20, p = 5$ مخاطره

۳ برآورد جک‌نایف ضریب تعیین نمونه‌ای

روش جک‌نایف از جمله روش‌های باز نمونه‌گیری و ناپارامتری است و به عنوان یک ابزار قوی برای برآورد واریانس یک برآوردگر ناریب یا برآورد واریانس و مقدار اریبی یک برآوردگر اریب مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این روش براساس زیر نمونه‌هایی از نمونه اصلی برآوردهایی از پارامترهای جامعه را می‌توان نتیجه گرفت (برای اطلاعات بیشتر به مقالات افرون (۱۹۷۹ و ۱۹۹۱) مراجعه شود). فرض کنید $\hat{\theta}$ برآوردگر اریب به دست آمده از یک نمونه n تائی برای پارامتر θ باشد. برای کاهش اریبی این برآوردگر $\hat{\theta}_i$ را مقدار به دست آمده از فرمول $\hat{\theta}_i$ برای تمام نمونه بجز نمونه i ام در نظر گرفته و تعریف می‌شود $\theta = \sum_{i=1}^n \hat{\theta}_i / n$ آنگاه برآوردگر مقدار اریبی به روش جک‌نایف به صورت $(n-1)(\bar{\theta} - \hat{\theta})$ به دست می‌آید. اگر برآورد جک‌نایف از مقدار $(n-1)(\bar{\theta} - \hat{\theta})$ کم شود برآوردگر تقریباً ناریبی به صورت

$$\hat{\theta}_{jack} = n\hat{\theta} - (n-1)\bar{\theta}$$

به دست می‌آید، که برآوردگر جک‌نایف نامیده می‌شود. برآورد خطای استاندارد به روش جک‌نایف به صورت

$$\hat{S}e_{jack} = \left[\frac{n-1}{n} \sum_{i=1}^n (\hat{\theta}_i - \bar{\theta})^2 \right]^{1/2}$$

تعریف می‌شود. حال فرض کنید X_1, \dots, X_n یک نمونه تصادفی n تائی از توزیع $N_p(\mu, \Sigma)$ باشند. برای به دست آوردن برآوردگر جک‌نایف ρ^2 در کلاس D_1 ، δ_{ai} را مقدار برآوردگر δ_a به دست آمده از همه نمونه‌ها به جز نمونه i ام در نظر گرفته و $\bar{\delta}_a$ به صورت

$$\bar{\delta}_a = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \delta_{ai}$$

معرفی می‌شود.

برآورد جک‌نایف مقدار اریبی برآوردگر δ_a متعلق به کلاس D_1 با توجه به رابطه $T_a = (n-1)(\bar{\delta}_a - \delta_a)$ تعریف می‌شود و برآورد جک‌نایف به صورت

جک نایف R_A^{γ} و R^{γ} به ترتیب به صورت $\delta_{ajack} = n\delta_a - (n-1)\bar{\delta}_a$ است، که به ازاء $a = 1$ و $a = \frac{n-1}{n-p}$ برآوردهای

$$R_{jack}^{\gamma} = nR^{\gamma} - (n-1)\bar{R}^{\gamma}$$

$$R_{Ajack}^{\gamma} = nR_A^{\gamma} - (n-1)\bar{R}_A^{\gamma}$$

به دست می آیند. برآورد خطای استاندارد δ_{ajack} با نماد $\hat{S}e(\delta_{ajack})$ نشان داده می شود و برابر است با

$$\hat{S}e(\delta_{ajack}) = \left[\frac{n-1}{n} \sum_{i=1}^n (\delta_{ai} - \bar{\delta}_a)^2 \right]^{1/2}$$

$$= \left[a^2 \frac{n-1}{n} \sum_{i=1}^n (R_i^{\gamma} - \bar{R}^{\gamma})^2 \right]^{1/2}$$

$$= a \hat{S}e(R_{jack}^{\gamma})$$

قضیه ۲: برآوردگر R_{Ajack}^{γ} نارایب از مرتبه دو و برآوردگر R_{jack}^{γ} نارایب از مرتبه اول هستند، به عبارت دیگر

$$E(R_{Ajack}^{\gamma}) = \rho^{\gamma} + o(n^{-2}) \quad E(R_{jack}^{\gamma}) = \rho^{\gamma} + o(n^{-1})$$

برهان: با استفاده از امید ریاضی ضریب همبستگی نمونه ای و قرار دادن $\rho^{\gamma} = x$ داریم

$$E(R_{Ajack}^{\gamma}) = nE(R_A^{\gamma}) - (n-1)E(\bar{R}_A^{\gamma})$$

$$= n(1 - (1-x)^{\gamma} F_1(1, 1; \frac{n+1}{\gamma}; x))$$

$$- (n-1)(1 - (1-x)^{\gamma} F_1(1, 1; \frac{n}{\gamma}; x))$$

$$= 1 + (1-x)(n-1) + \frac{\gamma x(n-1)}{n} + \frac{\lambda x^{\gamma}(n-1)}{n(n+\gamma)}$$

$$+ \frac{4\lambda x^3(n-1)}{n(n+2)(n+4)+\dots}$$

$$- \left(n + \frac{2xn}{n+1} + \frac{\lambda x^2 n}{(n+1)(n+3)} + \frac{4\lambda x^3 n}{(n+1)(n+3)(n+5)+\dots} \right)$$

پس از ساده کردن داریم

$$E(R_{Ajack}^2) = x + \frac{2x(1-x)(4x-1)}{n^2} + o(n^{-2}) = x + o(n^{-2})$$

به طور مشابه

$$E(R_{jack}^2) = nE(R^2) - (n-1)E(R^1)$$

$$= x + \frac{3(1-x)}{n} + \frac{(1-x)(\lambda x^2 - 2px + 2x - (p+1))}{n^2} + o(n^{-2})$$

$$= x + \frac{3(1-x)}{n} + O(n^{-2})$$

$$= x + o(n^{-1})$$

با توجه به قضیه ۲، اگر در تعریف R_{jack}^2 ضرائب n و $n-1$ به ترتیب با $n-1$ و $n-2$ عوض شوند برآوردگر جدید

$$R_{jacknew}^2 = (n-1)R^2 - (n-2)\bar{R}^2$$

نیز نااریب از مرتبه دو می شود. بنابر شبیه سازی های انجام شده، ملاحظه می شود که برآوردگرهای معرفی شده در این بخش برای ρ^2 مقادیر منفی را نیز اختیار می کنند. برای رفع این مشکل، تعریف می شود $\delta_{ajack}^+ = \max(0, \delta_{ajack})$ و به همین صورت دو برآوردگر R_{jack}^{2+} و $R_{jacknew}^{2+}$ نیز معرفی می شوند. از آن جا که توزیع R^2 در نقطه $\rho^2 = 1$ تباهیده می باشد تمام برآوردگرهای معرفی شده در این بخش به ازای $\rho^2 = 1$ مقداری برابر با ۱ خواهند داشت.

۴ مطالعه شبیه سازی

به دلیل پیچیدگی توزیع δ_{ajack} ، برای مقایسه مخاطره برآوردگرها، از شبیه سازی استفاده شده است. به منظور بررسی کارائی برآوردهای جک نایف، ۱۰۰۰۰ نمونه از

توزیع نرمال p متغیره در حالت‌های مختلف شبیه‌سازی و از نتایج حاصل برای مخاطره برآوردگرهای مختلف، یافتن نقاط بحرانی برای آزمون فرضیه $H_0: \rho^2 = 0$ و برآورد واریانس R^2 استفاده می‌شود.

به منظور بررسی رفتار برآوردگرهای جک‌نایف ارائه شده، شبیه‌سازی سنگین و وقت‌گیری را متحمل شدیم که نتایج را در سه زمینه مقایسه مخاطره این برآوردگرها با سایر برآوردگرها (R_A^2, R^2, R_{Mr}^2 و R_{Mb}^2)، یافتن نقاط بحرانی برای آزمون $H_0: \rho^2 = 0$ و محاسبه ضریبی به منظور برآورد واریانس R^2 توسط برآوردگرهای R_i^2 به کار گرفته می‌شود. در استفاده از برآوردگرهای جک‌نایف مختلف تنها از برآوردگرهای جک‌نایف R_{jack}^{2+} و $R_{jacknew}^{2+}$ استفاده خواهد شد، زیرا شبیه‌سازیهای انجام شده، نشان می‌دهد این دو برآوردگر تحت تابع زیان درجه دوم عملکرد بهتری نسبت به مابقی دارند. بنابراین برای مقایسه برآوردگرهای R_A^2, R^2, R_{Mr}^2 و R_{Mb}^2 با برآوردگرهای جک‌نایف، تنها این برآوردگرها با R_{jack}^{2+} و $R_{jacknew}^{2+}$ مقایسه خواهند شد. در شکل ۳ مخاطره برآوردگرهای جک‌نایف در مقابل چهار برآوردگر دیگر در حالت‌های مختلف رسم شده است. در تمامی حالات (به ازاء ابعاد مختلف نرمال چند متغیره) و تعداد نمونه کم برآوردگرهای جک‌نایف برآوردگرهایی با عملکرد بهتر هستند و با زیاد شدن تعداد نمونه کارایی آن‌ها نسبتاً کمتر می‌شود. می‌توان گفت وقتی تعداد نمونه زیاد باشد، بهتر است از R_{Mr}^2 استفاده شود. در جدول ۲ نیز مقدار مخاطره این برآوردگرها در بعدهای مختلف و اندازه‌های نمونه متفاوت آورده شده است.

منظور در ستون سوم جدول ۱ (e) به جای $R_A^2, R^2, R_{Mr}^2, R_{Mb}^2$ و R_{jack}^{2+} از اعداد ۱ تا ۶ درج شده‌اند. جدول ۱ نشان‌دهنده این موضوع است که در بعد ۳، برآوردگر R^2 مخاطره کمتری را داراست در حالی که با افزایش بعد ($p > 7$) مخاطره این برآوردگر بطور قابل ملاحظه‌ای بیشتر از مخاطره مابقی برآوردگرها می‌شود. در تمام نقاط، تمام ابعاد و هر حجم نمونه ای R_A^2 مخاطره‌ای بیشتر از دو برآوردگر R_{Mr}^2 و R_{Mb}^2 دارد. در حجم نمونه‌های کم (p بزرگ و n کوچک) برآوردگر R_{jack}^{2+} دارای مخاطره‌ای کمتر از مابقی برآوردگرهاست.

جدول ۱: مخاطره برآوردگرهای مختلف در برآورد ضریب همبستگی جامعه

o	o/۳	o/۱۱	o/۴	o/۶۵	o/۷۵	o/۹۴	e	n	p
o/۰۸۰۸	o/۰۷۳۹	o/۰۶۰۷	o/۰۵۲۶	o/۰۳۳۴	o/۰۱۷۴	o/۰۰۱۵	۱		
o/۰۵۱۹	o/۰۶۵۴	o/۰۷۴۴	o/۰۷۱۸	o/۰۵۲۳	o/۰۲۸۹	o/۰۰۲۵	۲		
o/۰۵۳۴	o/۰۵۸۸	o/۰۶۰۰	o/۰۵۶۲	o/۰۳۹۸	o/۰۲۱۸	o/۰۰۱۹	۳	۱۰	
o/۰۵۵۴	o/۰۵۹۵	o/۰۵۹۲	o/۰۵۵۱	o/۰۳۸۶	o/۰۲۱۱	o/۰۰۱۸	۴		
o/۰۴۷۷	o/۰۵۶۹	o/۰۷۰۲	o/۰۷۵۲	o/۰۵۹۶	o/۰۳۵۱	o/۰۰۳۳	۵		
o/۰۴۹۲	o/۰۵۷۷	o/۰۶۹۲	o/۰۷۳۰	o/۰۵۷۰	o/۰۳۵۵	o/۰۰۳۱	۶		
o/۰۰۵۰	o/۰۱۰۵	o/۰۱۴۲	o/۰۱۳۷	o/۰۰۹۳	o/۰۰۴۷	o/۰۰۰۴	۱		۳
o/۰۰۲۶	o/۰۰۹۸	o/۰۱۵۱	o/۰۱۴۹	o/۰۱۰۴	o/۰۰۵۳	o/۰۰۰۴	۲		
o/۰۰۳۲	o/۰۰۹۶	o/۰۱۴۳	o/۰۱۴۰	o/۰۰۹۷	o/۰۰۴۹	o/۰۰۰۴	۳	۴۰	
o/۰۰۳۲	o/۰۰۹۶	o/۰۱۴۲	o/۰۱۴۰	o/۰۰۹۷	o/۰۰۴۹	o/۰۰۰۴	۴		
o/۰۰۲۲	o/۰۱۰۵	o/۰۱۶۳	o/۰۱۵۸	o/۰۱۰۴	o/۰۰۵۵	o/۰۰۰۴	۵		
o/۰۰۲۳	o/۰۱۰۵	o/۰۱۶۲	o/۰۱۵۸	o/۰۱۰۴	o/۰۰۵۵	o/۰۰۰۴	۶		
o/۲۴۲۴	o/۱۹۴۱	o/۱۲۴۴	o/۰۹۴۲	o/۰۴۵۸	o/۰۱۹۷	o/۰۰۱۳	۱		
o/۱۴۵۵	o/۱۴۴۱	o/۱۲۹۰	o/۱۱۴۶	o/۰۷۴۳	o/۰۳۸۶	o/۰۰۳۲	۲		
o/۱۲۷۳	o/۱۲۰۹	o/۱۰۳۱	o/۰۹۰۰	o/۰۵۷۲	o/۰۲۹۵	o/۰۰۲۴	۳	۱۰	
o/۱۲۸۸	o/۱۱۸۲	o/۰۹۶۳	o/۰۸۲۶	o/۰۵۱۱	o/۰۲۶۰	o/۰۰۲۱	۴		
o/۰۹۰۷	o/۰۸۵۵	o/۰۸۷۱	o/۰۸۷۳	o/۰۶۹۹	o/۰۴۱۹	o/۰۰۳۸	۵		
o/۰۹۶۸	o/۰۸۹۹	o/۰۸۷۵	o/۰۸۶۰	o/۰۶۵۶	o/۰۳۸۶	o/۰۰۳۵	۶		۵
o/۰۱۵۰	o/۰۱۷۴	o/۰۱۷۲	o/۰۱۵۴	o/۰۰۹۶	o/۰۰۴۶	o/۰۰۰۳	۱		
o/۰۰۵۶	o/۰۱۲۱	o/۰۱۶۶	o/۰۱۶۰	o/۰۱۰۹	o/۰۰۵۵	o/۰۰۰۴	۲		
o/۰۰۶۰	o/۰۱۱۸	o/۰۱۵۷	o/۰۱۵۱	o/۰۱۰۲	o/۰۰۵۱	o/۰۰۰۴	۳	۴۰	
o/۰۰۶۰	o/۰۱۱۹	o/۰۱۵۷	o/۱۵۰	o/۰۱۰۲	o/۰۰۵۱	o/۰۰۰۴	۴		
o/۰۰۳۹	o/۰۱۱۰	o/۰۱۷۷	o/۰۱۷۵	o/۰۱۱۰	o/۰۰۵۷	o/۰۰۰۴	۵		
o/۰۰۴۰	o/۰۱۱۱	o/۰۱۷۶	o/۰۱۷۴	o/۰۱۱۰	o/۰۰۵۷	o/۰۰۰۴	۶		
o/۴۴۲۰	o/۳۴۸۷	o/۲۱۴۶	o/۱۵۷۴	o/۰۷۰۰	o/۰۲۵۷	o/۰۰۱۶	۱		
o/۲۲۵۰	o/۲۰۳۱	o/۱۵۷۷	o/۱۳۰۸	o/۰۷۴۴	o/۰۳۵۲	o/۰۰۲۶	۲		
o/۰۱۹۹۱	o/۱۷۷۹	o/۱۳۶۲	o/۱۱۲۳	o/۰۶۳۴	o/۰۲۹۸	o/۰۰۲۲	۳	۱۵	
o/۱۸۴۰	o/۱۶۰۳	o/۱۱۸۳	o/۰۹۶۰	o/۰۵۲۷	o/۰۲۴۵	o/۰۰۱۸	۴		
o/۰۹۷۲	o/۰۸۵۴	o/۰۸۱۷	o/۰۷۹۷	o/۰۶۰۵	o/۰۳۳۴	o/۰۰۲۵	۵		
o/۱۰۵۳	o/۰۹۱۵	o/۰۸۴۰	o/۰۷۸۹	o/۰۵۷۰	o/۰۳۰۶	o/۰۰۲۷	۶		
o/۰۳۹۶	o/۰۳۴۶	o/۰۲۵۲	o/۰۲۰۲	o/۰۱۰۵	o/۰۰۴۶	o/۰۰۰۳	۱		۱۰
o/۰۰۸۸	o/۰۱۳۴	o/۰۱۵۶	o/۰۱۴۵	o/۰۰۹۴	o/۰۰۴۶	o/۰۰۰۳	۲		
o/۰۰۸۹	o/۰۱۳۰	o/۰۱۵۰	o/۰۱۳۹	o/۰۰۸۹	o/۰۰۴۴	o/۰۰۰۳	۳	۵۰	
o/۰۰۹۰	o/۰۱۳۰	o/۰۱۴۹	o/۰۱۳۸	o/۰۰۸۹	o/۰۰۴۴	o/۰۰۰۳	۴		
o/۱۰۵۳	o/۰۹۱۵	o/۰۸۴۰	o/۰۷۸۹	o/۰۵۷۰	o/۰۳۰۶	o/۰۰۲۵	۵		
o/۰۰۵۸	o/۰۱۱۹	o/۰۱۶۰	o/۰۱۵۰	o/۰۰۹۶	o/۰۰۴۷	o/۰۰۰۳	۶		

جدول ۲: مخاطره برآوردهای مختلف در برآورد واریانس ضریب همبستگی

نمونه‌ای R^2

o	o/۳	o/۱۱	o/۴	o/۶۵	o/۷۵	o/۹۴	e	n	p
۸/۰۲۹	۴/۸۳۱	۱۴/۹۵۰	۲۲/۱۲۷	۲۰/۲۱۳	۶/۵۰۶	۱/۰۵۴	۱		
۳۷/۹۸۶	۴۳/۴۶۱	۳۵/۷۱۷	۲۳/۶۰۶	۱۶/۲۵۴	۱۱/۳۳۸	۲/۱۸۸	۲		
۹/۱۱۳	۱۱/۹۰۹	۱۷/۴۲۷	۱۸/۸۹۴	۱۷/۴۷۳	۸/۷۲۵	۱/۵۵۷	۳	۱۰	
۸/۰۳۸	۱۰/۰۹۸	۱۶/۴۷۶	۱۸/۹۶۶	۱۷/۷۴۷	۸/۴۲۴	۱/۴۸۷	۴		
۴/۱۳۲	۷/۰۹۵	۱۷/۴۹۷	۲۲/۰۶۲	۲۰/۶۸۱	۸/۷۳۵	۱/۴۸۰	۵		
۱۳۸/۱۲	۱۱۶/۲۵۵	۱۰۴/۸۲۱	۹۴/۴۲۴	۷۵/۷۴۲	۲۳/۶۵۹	۳/۷۵۳	۶		
۱/۵۵۴	۰/۹۴۱	۰/۳۷۱	۰/۳۷۱	۰/۶۵۹	۰/۱۱۰	۰/۰۰۶	۱		۳
۱/۰۶۵	۱/۹۱۲	۰/۸۰۹	۰/۳۲۹	۰/۶۳۵	۰/۱۳۵	۰/۰۰۸	۲		
۱/۰۲۲	۱/۲۷۹	۰/۵۴۷	۰/۳۳۹	۰/۶۴۲	۰/۱۲۱	۰/۰۰۷	۳	۴۰	
۱/۰۰۲۹	۱/۲۶۶	۰/۵۴۲	۰/۳۴۰	۰/۶۴۲	۰/۱۲۱	۰/۰۰۷	۴		
۰/۶۶۲	۱/۵۱۰	۰/۷۴۷	۰/۳۷۳	۰/۶۶۹	۰/۱۱۶	۰/۰۰۶	۵		
۱/۹۸۰	۲/۸۹۴	۲/۴۰۴	۲/۱۸۱	۱/۸۴۷	۰/۱۷۵	۰/۰۰۸	۶		
۲۷/۹۶۳	۳۵/۷۸۰	۳۹/۹۶۳	۳۶/۷۶۶	۱۹/۱۲۶	۲/۳۵۹	۰/۲۳۶	۱		
۲۰/۷۹۰	۲۶/۷۳۲	۱۷/۴۶۴	۱۷/۴۶۴	۱۸/۶۹۹	۹/۱۲۴	۱/۴۵۴	۲		
۱۴/۸۳۲	۱۶/۶۰۱	۱۸/۴۹۶	۱۸/۸۳۳	۱۷/۸۳۹	۶/۸۸۳	۱/۰۱۸	۳	۱۰	
۱۳/۱۸۵	۱۶/۶۲۱	۲۰/۳۵۳	۲۰/۵۷۰	۱۷/۵۵۲	۵/۸۸۱	۰/۸۳۴	۴		
۱۲/۶۰۶	۱۷/۲۴۹	۲۲/۷۹۸	۲۳/۶۰۱	۲۰/۵۷۸	۶/۶۹۸	۰/۹۷۱	۵		
۱۲/۶۰۶	۱۷/۲۴۹	۲۲/۷۹۸	۲۳/۶۰۱	۲۰/۵۷۸	۶/۶۸۹	۰/۹۷۱	۶		۵
۲/۴۴۸	۰/۶۲۴	۰/۲۸۳	۰/۴۹۳	۰/۶۸۸	۰/۰۸۴	۰/۰۰۴	۱		
۱/۶۳۸	۱/۷۸۸	۰/۵۱۵	۰/۳۴۴	۰/۶۸۸	۰/۱۲۴	۰/۰۰۷	۲		
۱/۲۵۷	۱/۱۸۳	۰/۳۹۲	۰/۳۵۱	۰/۶۸۸	۰/۱۱۱	۰/۰۰۶	۳	۴۰	
۱/۲۴۹	۱/۱۴۵	۰/۳۸۴	۰/۳۵۲	۰/۶۸۸	۰/۱۱۰	۰/۰۰۶	۴		
۰/۷۰۰	۰/۰۴۱	۰/۴۷۲	۱/۳۸۷	۰/۶۵۴	۰/۱۰۷	۰/۰۰۶	۵		
۳/۳۵۷	۲/۹۲۳	۲/۲۷۸	۲/۴۶۰	۱/۷۲۰	۰/۱۴۹	۰/۰۰۷	۶		
۳۹/۳۳۳	۳۳/۲۷۵	۲۲/۹۷۳	۱۴/۷۳۳	۵/۱۲۸	۰/۱۹۴	۰/۰۰۹	۱		
۱۲/۸۷۶	۱۱/۱۱۲	۱۰/۴۹۱	۱۰/۱۴۹	۸/۵۲۶	۱/۴۹۱	۰/۱۵۰	۲		
۹/۵۰۴۱	۹/۴۳۳	۹/۷۵۷	۹/۵۴۱	۷/۳۱۹	۱/۱۷۹	۰/۱۱۷	۳	۱۵	
۱۰/۳۰۸	۱۰/۲۷۱	۹/۸۹۷	۸/۹۲۰	۵/۹۳۱	۰/۸۳۴	۰/۰۸۰	۴		
۹/۵۴۵	۹/۱۴۶	۸/۸۲۴	۸/۴۴۱	۶/۳۸۱	۱/۰۱۱	۰/۰۹۷	۵		
۸۲/۰۵۸	۶۳/۹۷۲	۴۳/۱۲۶	۳۲/۳۲۶	۱۲/۹۲۰	۰/۰۷۷۳	۰/۰۵۷	۶		
۱/۴۴۰	۰/۱۲۰	۰/۲۸۰	۰/۵۶۳	۰/۴۵۹	۰/۰۳۱	۰/۰۰۱	۱		۱۰
۱/۰۸۸	۰/۷۱۴	۰/۳۲۲	۰/۲۰۰	۰/۳۴۹	۰/۰۴۸	۰/۰۰۳	۲		
۰/۸۱۱	۰/۰۵۰۲	۰/۱۶۸	۰/۲۰۹	۰/۳۴۳	۰/۰۴۴	۰/۰۰۲	۳	۵۰	
۰/۷۷۴	۰/۶۶۸	۰/۱۶۳	۰/۲۱۴	۰/۳۴۲	۰/۰۴۴	۰/۰۰۲	۴		
۰/۲۹۴	۰/۳۱۱	۰/۱۷۳	۰/۲۱۶	۰/۳۵۳	۰/۰۰۴۷	۰/۰۰۲	۵		
۳/۱۸۴	۱/۹۶۶	۱/۳۵۲	۱/۲۰۴	۰/۷۵۸	۰/۰۵۱	۰/۰۰۲	۶		

دومین استفاده از برآوردگر جک‌نایف آزمون صفر بودن ضریب تعیین جامعه در سطوح مختلف می‌باشد. بدین منظور در جدول ۲ تعدادی از نقاط بحرانی مربوطه ذکر شده است. به دلیل اینکه رفتار $R_{jack}^{\rho^2+}$ همانند رفتار نیست می‌توان با استفاده از روش بونفرونی آزمون $\rho^2 = 0$: H_0 را در سطح α به صورت زیر انجام داد.

بر اساس یک نمونه n تائی از توزیع نرمال p متغیره اگر هر دو برآوردگر R^{ρ^2} و $R_{jack}^{\rho^2+}$ در سطح $\alpha/2$ فرض صفر را تأیید کردند آنگاه فرضیه $\rho^2 = 0$: H_0 پذیرفته می‌شود. در غیر این صورت فرض صفر رد می‌شود.

ستون سوم جدول ۲، احتمال درست برآورد کردن ضریب تعیین جامعه هنگامی که مقدار آن صفر می‌باشد را نمایش می‌دهد. همان‌طور که ملاحظه می‌شود با افزایش تعداد نمونه، احتمال برآوردیابی درست $R_{jack}^{\rho^2+}$ آن نیز بیشتر می‌شود.

سومین کاربرد برآوردگر جک‌نایف یافتن ضریبی مناسب برای برآورد واریانس برآوردگر R^{ρ^2} یا هر برآوردگر خطی از آن می‌باشد. بدین منظور بر اساس یک نمونه n تائی از توزیع نرمال p متغیره برآورد $Var(R^{\rho^2})$ به صورت

$$Var_{jack} = \frac{k}{n-1} \sum_{i=1}^n (R_i^{\rho^2} - \bar{R}^{\rho^2})^2$$

پیشنهاد می‌شود: هدف، یافتن k بگونه‌ای است که Var_{jack} برآوردگری تقریباً ناریب برای واریانس R^{ρ^2} باشد. بر اساس شبیه‌سازی‌های انجام شده می‌توان نتیجه گرفت، که برای تعداد نمونه بیش از ۲۵، $n - p - 4 = R = 1$ و در بقیه حالات $k \approx 0.85n - 0.7p - 1/5$ است.

نتایج شبیه‌سازی بیانگر آن است با افزایش نمونه، واریانس معرفی شده برآوردگری ناریب برای تمام بازه $\rho^2 \in (0, 1)$ می‌باشد، ولی برای تعداد نمونه کم برای بازه $\rho^2 \in (0.4, 1)$ برآوردگری ناریب و برای مابقی نقاط یک بیش برآوردگر است.

واریانس برآوردگر R^{ρ^2} دارای فرم بسته است. به عنوان برآوردگرهای دیگری از واریانس R^{ρ^2} ، اگر مقادیر پنج برآوردگر $R_A^{\rho^2}$ ، $R_{Mb}^{\rho^2}$ ، $R_{Mr}^{\rho^2}$ ، $R_{jack}^{\rho^2+}$ بجای ρ^2 در فرمول مربوطه واریانس R^{ρ^2} قرار داده شود، آنگاه پنج برآوردگر $\hat{Var}_{R_A^{\rho^2}}$ ، $\hat{Var}_{R_{Mb}^{\rho^2}}$ ، $\hat{Var}_{R_{Mr}^{\rho^2}}$ و $\hat{Var}_{R_{jack}^{\rho^2+}}$ به دست خواهد آمد. برای بررسی عملکرد برآوردگر

Var_{jack} با این برآوردگرها، مخاطره هر یک براساس ۱۰۰۰۰ بار شبیه‌سازی محاسبه و نتایج در جدول ۳ ارائه و در شکل ۲ نشان داده شده است.

اعداد ۱ تا ۶ در ستون سوم جدول ۳ (e) به ترتیب نشان‌دهنده $\hat{Var}_{R_A^Y}$ ، \hat{Var}_{R^Y} ، $\hat{Var}_{R_{Mr}^Y}$ ، $\hat{Var}_{R_{Mb}^Y}$ و Var_{jack} می‌باشد.

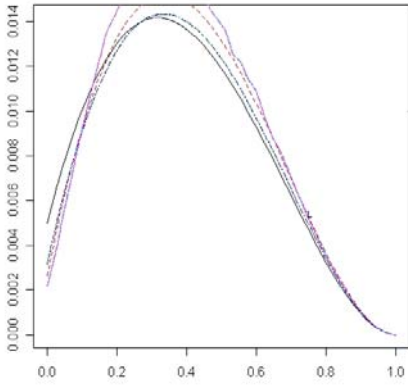
جدول ۳: نقاط بحرانی R_{jack}^{Y+} برای آزمون فرض $\rho^2 = 0 = H_0$ و احتمال درست برآورد کردن ضریب تعیین جامعه تحت صفر

α					$\rho^2 = 0$	n	پیش‌گویی p
۰/۰۱	۰/۰۲۵	۰/۰۵	۰/۱				
۰/۷۳۵۸	۰/۶۲۴۷	۰/۵۲۶۰	۰/۳۹۳۵	۰/۵۶۹۱	۱۰		
۰/۳۷۰۸	۰/۳۰۲۱	۰/۲۳۱۵	۰/۱۶۱۳	۰/۵۹۲۶	۲۰		
۰/۱۸۸۲	۰/۱۴۶۳	۰/۱۱۴۳	۰/۰۷۶۲	۰/۶۱۶۴	۴۰	۳	
۰/۱۵۴۱	۰/۱۱۹۶	۰/۰۸۷۸	۰/۰۵۹۳	۰/۶۱۶۷	۵۰		
۰/۸۵۹۳	۰/۷۲۲۸	۰/۶۸۴۸	۰/۵۶۸۴	۰/۴۹۳۶	۱۰		
۰/۴۸۲۳	۰/۳۹۸۹	۰/۳۲۵۶	۰/۲۴۲۳	۰/۵۵۴۷	۲۰		
۰/۲۵۲۷	۰/۱۶۶۷	۰/۱۵۵۱	۰/۱۰۹۸	۰/۵۶۶۷	۴۰	۵	
۰/۱۹۰۳	۰/۱۴۹۰	۰/۱۱۹۹	۰/۰۸۵۶	۰/۵۷۵۵	۵۰		
۰/۸۴۰۳	۰/۷۷۳۴	۰/۶۹۴۰	۰/۵۹۳۰	۰/۴۵۶۹	۱۰		
۰/۶۷۵۵	۰/۵۸۷۹	۰/۵۰۳۴	۰/۴۰۴۸	۰/۴۸۳۹	۲۰		
۰/۳۳۴۶	۰/۲۷۶۰	۰/۲۲۷۱	۰/۱۷۱۲	۰/۵۳۳۴	۴۰	۱۰	
۰/۲۷۳۷	۰/۲۲۳۳	۰/۱۸۰۳	۰/۱۳۵۲	۰/۵۳۴۷	۵۰		

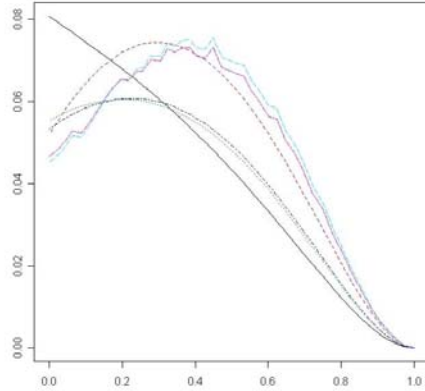
بحث و نتیجه‌گیری

از بحث‌های ارائه شده در بخش‌های قبلی، به‌طور کلی می‌توان نتایج زیر را به‌دست آورد: برآوردگر R^2 در $p = 2$ برآوردگری بهینه است و در بعدهای بالاتر و تعداد نمونه کم ($p < n < 2p$) بهترین برآوردگر دو برآوردگر جک‌نایف می‌باشند. به منظور سادگی محاسبات، در حالتی که $p \geq 5$ می‌توان از برآوردگر R_{Mr}^Y برای ρ^2 استفاده کرد.

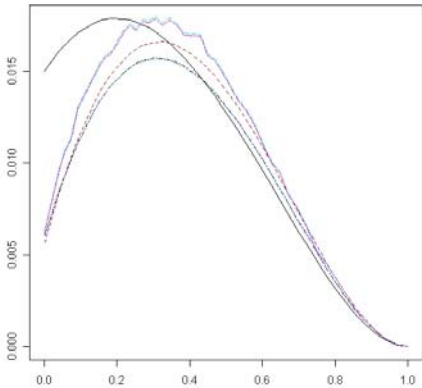
همچنین از برآوردگر جک‌نایف R_{jack}^2 براساس جدول ۳ می‌توان برای آزمون

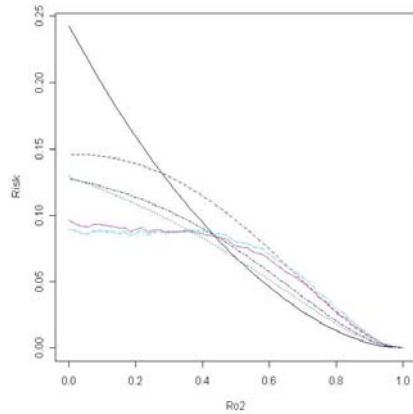
(ب)

(الف)

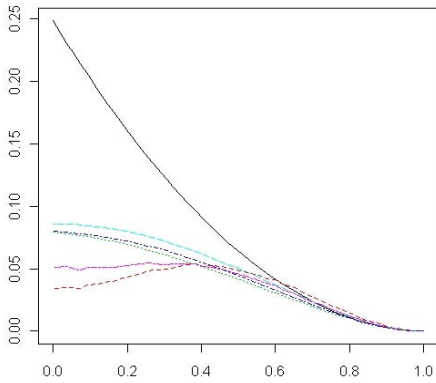

(د)

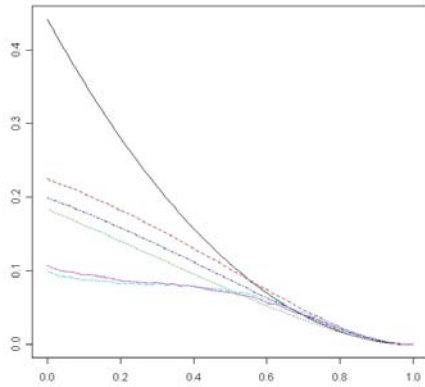

(ج)

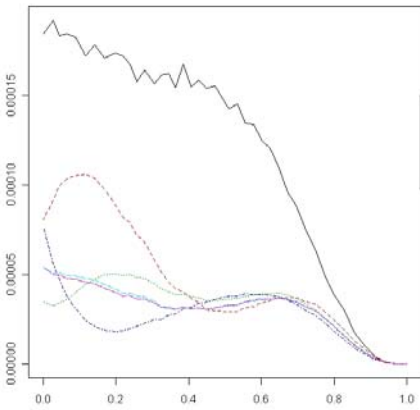
شکل ۲: الف: مخاطره $n = 10, p = 3$; ب: $n = 40, p = 3$; ج: $n = 10, p = 5$ و د: $n = 40, p = 5$

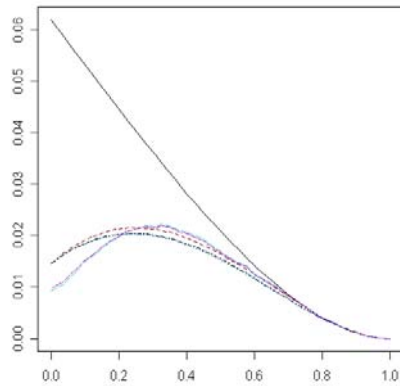
(ب)

(الف)

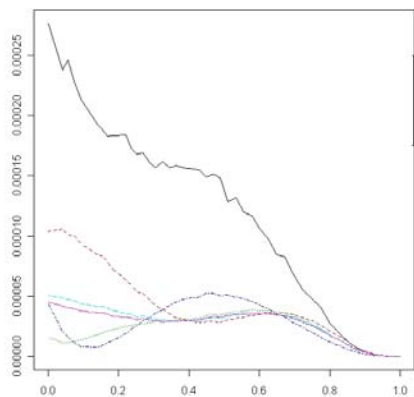

(د)

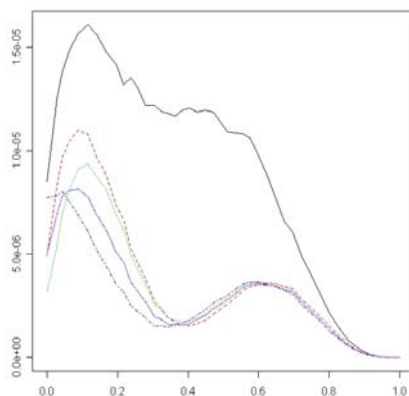

(ج)

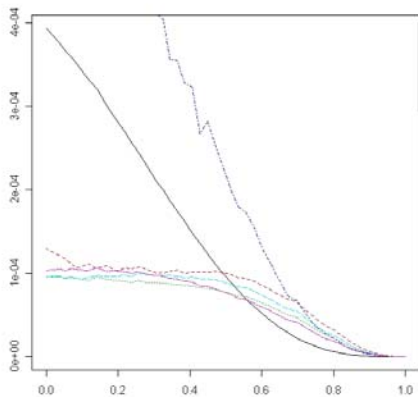
شکل ۳: الف: مخاطره $n = 15, p = 10$; ب: $n = 20, p = 10$; ج: $n = 20, p = 3$; د: $n = 40, p = 10$

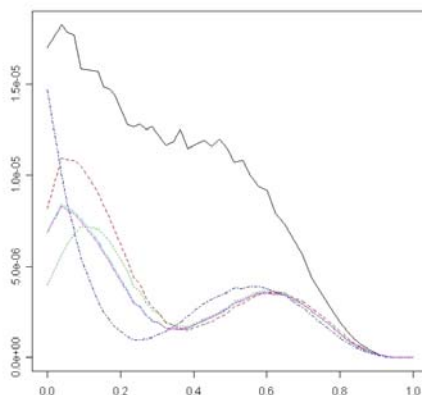
(ب)

(الف)

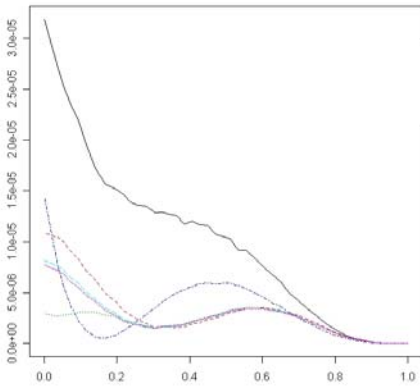

(د)

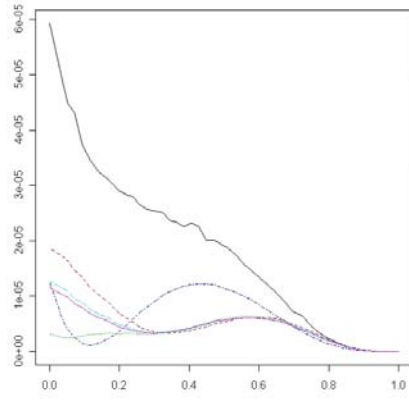

(ج)

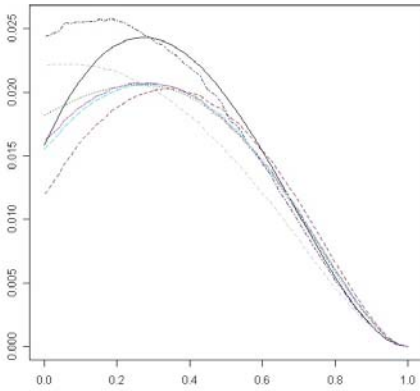
شکل ۴: الف: مخاطره $n = 50, p = 3$; ب: $n = 20, p = 5$; ج: $n = 50, p = 5$ و
 د: $n = 15, p = 10$

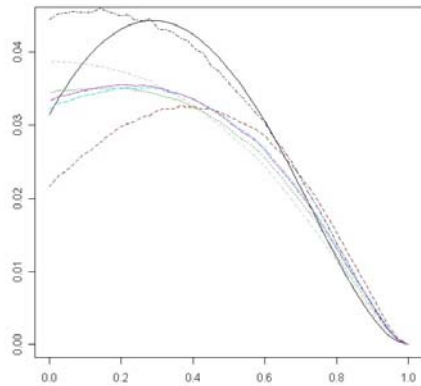
(ب)

(الف)

(د)

(ج)

شکل ۵: الف: مخاطره $n = 40, p = 10$; ب: $n = 50, p = 10$; ج: $n = 10, p = 3$ و د: $n = 20, p = 5$

فرضیه صفر بودن ضریب تعیین جامعه، در همه حالات مطابق با آن‌ها در بخش ۳ ذکر شد استفاده کرد.

به‌عنوان برآورد مناسبی برای واریانس R^2 نیز می‌توان از \hat{Var}_{jack} استفاده نمود، و استفاده از برآورد معرفی شده در بخش ۳، برآورد توصیه شده با بهره‌گیری از روش جک‌نایف، مناسب نیست.

تشکر و قدردانی

نویسندگان از پیشنهادهای ارزنده داوران محترم کمال تشکر را دارند.

مراجع

- Efron, B., (1979), Bootstrap Methods: Another Look at the Jackknife. *Annals of Statistics*, **7**, 1-26.
- Efron, B., (1981), Nonparametric Estimator of Standard Error: The Jackknife, the Bootstrap and other Methods, *Biometrika*, **68**, 589-599.
- Ezekiel, M., (1930), *Methods of Correlational Analysis*, Wiley, New York.
- Fisher, R. A., (1924), The Influence of Rainfall on the Yield of Wheat at Rehashed, *Philosophical Transactions of Royal Society of London*, Series B, **213**, 89-124.
- Fisher, R. A., (1928), The General Sampling Distribution of the Multiple Correlation Coefficients, *Proc Royal Society*, Series A, **121**, 654-673.
- Marchand, E., (2001), Point Estimation of the Coefficient of Determination, *Statistics & Decisions*, **19**, 137-154.
- Muirhead, R. J., (1982), *Aspects of Multivariate Statistical Theory*, Wiley, New York.

Muirhead, R. J., (1985), Estimating a Particular Function of the Multiple Correlation Coefficients, *Journal of the American Statistical Association*, **80**, 923-925.

Olkin, I. and Pratt, J. W., (1958), Unbiased Estimation of Certain Correlation Coefficient, *Annals of Mathematical Statistics*, **29**, 201-211.

Rainville, E. D., (1967), *Special Functions*, The Macmillan Company, New York.

Wherry, R. J. Sr., (1931), A New Formula for Predicting the Shrinkage of Multiple Correlations, *Annals of Mathematical Statistics*, **2**, 440-457.

Improved Estimator of Coefficient of Determination in Multivariate Normal Distribution

Malekzadeh, A. and Tohidi, M.

Statistics Department, Shiraz University, Shiraz, Iran.

Abstract: Coefficient of determination is an important criterion in different applications. The problem of point estimation of this parameter has been considered by many researchers. In this paper, the class of linear estimators of R^Y was considered. Then, two new estimators were proposed, which have lower risks than other usual estimators, such as the sample coefficient of determination and its adjusted form. Also on the basis of some simulations, we show that the Jackknife estimator is an efficient estimator with lower risk, when the number of observations is small.

Keywords: Coefficient of determination, Multivariate Normal Distribution, Jackknife estimator, Squared error loss function.

Mathematics Subject Classification (2000): 62B10